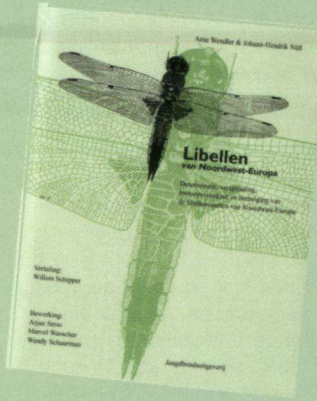

Libellen van Noordwest-Europa.**Determinatie, verspreiding, biotoopvoorkoor en bedreiging van de libellensoorten van Noord-West-Europa.**

Eindelijk is hij er: de vertaling en bewerking van de veelgebruikte en geroemde Duitse determinatietabel van libellen! Het boekwerkje valt meteen op door de overzichtelijke indeling en rustige vormgeving, en dit zijn niet te onderschatten voorwaarden voor een goede determinatiesleutel. Tot mijn grote vreugde staat in de inleiding geschreven: "Wie libellen beter wil leren kennen, zal ze moeten determineren". Libellen herkennen is toch anders dan vlinders herkennen. Alleen het vergelijken van plaatjes is niet voldoende, een goede kennis over de verschillende determinatiekenmerken is van groot belang voor een juiste herkenning van de soort. En deze tabel voorziet in de behoefte bij mij en vele anderen om naast de veldgids ook een goede determinatiesleutel te kunnen gebruiken. Alleen al de vele illustraties zijn een genot om doorheen te bladeren. Ze bieden veel meer detail dan een foto uit een veldgids en zijn een aansporing om een libel ook eens van zeer dichtbij te bekijken. De tabel zelf is goed. Ik heb natuurlijk niet alle kenmerken doorgenomen, maar op een aantal punten waar snel determinatieproblemen kunnen worden gemaakt zijn de oude, verwarrende kenmerken niet meer opgenomen. Zo wordt de kleur en de grootte van de achterlijfsvlekken bij de venwitsnuitlibel en de noordse witsnuitlibel niet meer gebruikt. Helaas is het toch nog regelmatig verwarrende kenmerk van de gele achterkant van de kop bij de pantserjuffers blijven staan. Van elke soort wordt zeer beknopte infor-

matie gegeven over habitat, vliegtijd en verspreiding in Nederland en België. Een verspreidingskaartje in Europa biedt goed houvast. Deze verspreidingskaarten zijn accuraat. Maar een recensent moet natuurlijk wel een foutje ontdekken en dat is bij de gaffelwaterjuffer het geval. Deze zou in Duitsland vlak over de grens voorkomen, maar dat is een oude waarneming. Bovendien staat hij voor Luxemburg en de Gaume in België niet vermeld. Maar het opsporen van dergelijke onvolkomenheden is meer een sport voor perfectionisten, dan van invloed op de bruikbaarheid van het boek. De bewerkers hebben veel moeite gestoken in het opnemen van nieuwe kenmerken en het kritisch beschouwen van lang gebruikte kenmerken. Hierdoor is een nieuwe stap gezet om libellen nog betrouwbaarder te kunnen herkennen.

De tabel is bruikbaar van Zuid-Frankrijk tot aan de Noordpool en van Ierland tot diep in Rusland. Daarmee zal hij ook voor veel vakantiegangers in een belangrijke behoefte voorzien. De prijs is, zoals we dat van de Jeugdbondsuitgeverij gewend zijn, geen enkel beletsel om deze tabel aan te schaffen. Ik wou dat ook andere uitgeverij zich meer bewust zouden zijn van het belang van de toegankelijkheid van dit soort werkjes voor jonge mensen. Kortom, een prima verzorgd boekje van uitstekende kwaliteit.

Vertaling en bewerking: Willem Schipper, Arjan Stroo, Marcel Wascher en Wendy Schuurman.
Jeugdbondsuitgeverij, ISBN 90-5107-031-4, € 8,-.
Robert Ketelaar

Biodiversiteit

De Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie (NJN) heeft een boekje uitgegeven waarin op een eenvoudige wijze uitleg wordt gegeven over het begrip biodiversiteit. Het boekje bestaat uit twee delen. Het eerste deel gaat over de achtergronden van het onderwerp. Hierbij komen begrippen als soorten, hotspots, ecologie en bescherming aan de orde. Wat is biodiversiteit? Hoe ontstaat biodiversiteit? Op al deze vragen geeft dit boekje een begrijpelijk antwoord. Wie meer wil weten van een specifiek onderwerp, wordt verwezen naar diverse websites en literatuur.

Het tweede deel bestaat uit een reeks onderzoeken voor gebruik bij educatieve activiteiten. Het is gebleken dat er nog nauwelijks concrete NME-activiteiten rond dit thema zijn uitgewerkt. Vaak komt dat omdat er geen voorbeeldmateriaal beschikbaar is of docenten het onderwerp te moeilijk vinden. Dit boekje is dus tegelijk een inspiratiebron voor NME-professionals. Zo wordt onder de titel 'Soorten erbij op de hei' een wandeling beschreven waarbij men niet alleen leert op welke plaatsen de meeste soorten in een gebied met heide en stuifzand voorkomen, maar ook waarom die soorten daar voorkomen. Andere onderzoeksideeën gaan over soortsoortrelaties en soort-habitatrelaties.

Het boekje 'Biodiversiteit' is gemaakt in het kader van het gelijknamige project waarmee de NJN zich in 2001 en 2002 bezig houdt. Het wordt medegefinancierd door het Ministerie van LNV, de Haëlla Stichting en het Prins Bernhard Cultuurfonds. In totaal hebben elf auteurs aan het boekje meegewerkt, die alle lid zijn van de NJN.

Jos Käfer,
Laurens

Sparrus en Carola van der Muren (red.) (2001). Onderzoekshandleiding biodiversiteit. NJN. 's-Graveland. Te bestellen door overmaken van € 8,- (inclusief verzendkosten) op rekeningnummer 167040 t.n.v. NJN te Groningen.

Het bestellen van verrekijkers en overige artikelen

De artikelen uit De Vlinderwinkel - met uitzondering van de boeken - kunt u bestellen met de bestelkaart in dit blad. Prijzen zijn geldig tot 1 augustus 2002 en zolang de voorraad strekt. Tenzij anders vermeld, bedragen de handling- en verzendkosten € 3,50.

Het bestellen van boeken

De boeken en de CD-rom Europese Dagvlinders kunnen alleen worden besteld bij de KNNV Uitgeverij en wel door het overmaken van het verschuldigde bedrag vermeerderd met € 3,50 handling- en verzendkosten op giro nr. 13028 t.n.v. KNNV Uitgeverij te Utrecht. Vermeld hierbij titel en/of bestelcode en - als u dat bent - 'donateur van De Vlinderstichting'.

Boeken**Dagvlinders in beeld**

In dit boekje wordt de levenswijze van dagvlinders beschreven, gevolgd door een uitgebreide bespreking van 30 soorten dagvlinders die doorgaans te zien zijn in de stad of tijdens een wandeling. Een aantal van deze soorten staat ook afgebeeld op de uitklapkaart achterin. Bestelcode D46. Prijs € 4,75. Voor donateurs € 3,75.

Veldgids dagvlinders

Hierin worden alle 150 dagvlindersoorten van het Europese laagland beschreven. Deze rijk geïllustreerde gids bevat ook een aantal afbeeldingen van in het veld herkenbare rupsen, duidelijke vliegtijdtabellen en recente verspreidingsgegevens. Bestelcode VG11. Prijs € 24,95. Voor donateurs € 21,95.

CD Europese dagvlinders

Deze CD, geproduceerd door ETI in samenwerking met De Vlinderstichting, behandelt alle dagvlinders van Europa. Voor elke vlinder zijn er fraaie tekeningen van Richard Lewington. Van veel soorten zijn er foto's van 'levende' vlinders en hun habitat. In kaartjes is

de verspreiding per land beschikbaar met informatie over de voor- en achteruitgang per land. Het is mogelijk te zoeken op een combinatie van maand, regio in Europa en habitat.
Bestelcode K4.
Prijs € 45,50.
Voor donateurs € 42,50.

Veldgids libellen

Tweede druk met Rode Lijst van Nederland en Vlaanderen. In deze gids worden alle 96 Noord- en Midden-Europese libellensoorten beschreven. De beschrijvingen van de 96 soorten worden aangevuld met duidelijke zwart-wittekeningen en prachtige kleurenfoto's.
Bestelcode VG9.
Prijs € 24,95.
Voor donateurs € 21,95.

Dagactieve nachtvlinders

Voor dit boekje is een keus gemaakt uit 176 soorten nachtvlinders die overdag actief zijn en gemakkelijk waargenomen kunnen worden. Met foto's van de vlinders en illustraties in kleur van de rupsen. Een uitgave i.s.m. de KNNV.
Bestelcode WM 213.
Prijs € 13,95.
Voor donateurs € 11,95.

Nachtvlinders in beeld

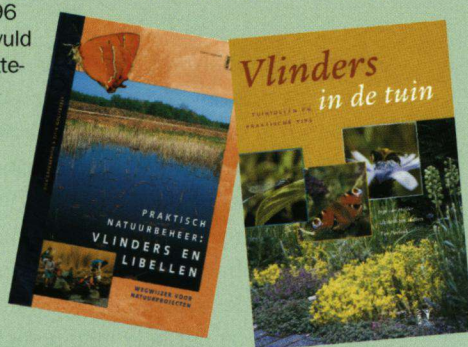
De 30 dagactieve nachtvlinders die in dit boekje beschreven worden zijn voorzien van schitterende aquarellen van Annemarie van Lierop. In handig meeneemformaat.
Bestelcode D27.
Prijs € 4,75.
Voor donateurs € 3,75.

Dagvlinders in Fryslân

Bevat informatie over het voorkomen van vlinders in de provincie. Met kaartjes van en informatie over de soorten en hun vliegtijden. Aardig is het hoofdstuk met leuke vlindergebieden zodat men zelf de vlinders kan gaan opzoeken.
Bestelcode K2.
Prijs: € 22,75.
Voor donateurs € 19,50.

Praktisch Natuurbeheer: vlinders en libellen

Met de concrete tips in dit nieuwe boek kunnen buurtbewoners, leden van (natuur)verenigingen, leerkrachten, natuurbeherende vrijwilligers daadwerkelijk iets betekenen voor vlinders en libellen en daarmee voor alle natuurlijke bewoners van kleine stukken groen.
KNNV Uitgeverij Utrecht.
ISBN 90-5011-149-1.
Bestelcode D48.
Prijs: € 27,95.
Voor donateurs € 24,95,

Vlinders in de tuin - tuinideeën en praktische tips

Vele tuinvragen worden beantwoord in deze opvolger van 'Uw tuin voor vlinders'. Het is bedoeld voor iedereen die er plezier aan beleeft te zien welke kleine dieren meegenieten van de tuin en daar de inrichting en het onderhoud ook op wil aanpassen. Het geheel is geïllustreerd met vele kleurenfoto's en tekeningen van Marjolein Bastin. Naast ideeën over de aanleg en de inrichting van een tuin voor insecten, worden de insecten besproken die u kunt gaan zien in uw eigen tuin. Van een aantal soortgroepen kunt u lezen hoe de levenswijze is en wat u voor die groep kunt doen in uw tuin.
KNNV Uitgeverij, Utrecht.
ISBN 90-5011-124-6.
Bestelcode D49.
Prijs € 17,95.
Voor donateurs € 14,95.

Buitenvlinders

De Vlinderstichting verkoopt decoratieve buitenvlinders, bestendig tegen weer en wind. Prijzen vanaf € 59,90. Informatie en een bestellijst kunt u krijgen bij De Vlinderstichting, tel. 0317 467346. Zie ook de advertentie elders in dit blad of kijk op www.butterflyman.nl.

Verrekijkers

Bij het kijken naar vlinders en libellen is het reuze handig om een verrekijktje bij de hand te hebben. Van een afstandje kunt u zo bepalen welke soort het is. We hebben een aantal kijkers getest op hun geschiktheid als vlinder- of libellenkijker. De vermelde minimale afstand waarop scherp gesteld kan worden, kan per persoon verschillen. Met name bij oudere personen is deze afstand vaak groter. Voor de kijkers geldt een levenslange garantie mits de kijker normaal gebruikt wordt natuurlijk. We hebben een aantal nieuwe kijkers getest en goed genoeg bevonden om via De Vlinderstichting aan te bieden.

Bushnell 7 x 21 Falcon

Een goedkoop kijktje met een heel redelijke beeld- en gebruikskwaliteit. Instelafstand 2,00 m.
Gewicht 133 gram
Bestelnr. 0493
Prijs € 59,86

Bushnell 8 x 25 Powerview

Een degelijke compacte kijker met een mooi helder beeld. Uitstekende prijs-kwaliteitverhouding.
Gewicht 196 gram
Bestelnr. 0494
Prijs € 105,41

Bausch & Lomb 8 X 24 H20 PORRO Compact

Gewicht 260 gram
Bestelnr. 0495
Prijs € 139,95

Bausch & Lomb 8 X 24 Legacy Compact

Een zeer goed, helder en contrastrijk beeld. Deze kijker kwam bij de vijf testers als beste uit de bus. Instelafstand is wel wat groot (2,50 m.)
Bestelnr. 0497
Prijs € 174,48

Bausch & Lomb 10 X 24 Legacy Compact 20

Een compacte kijker die wel lekker stevig in de hand ligt. Instelafstand 2,45 m.
Gewicht 265 gram
Bestelnr. 0498
Prijs € 181,39

Bausch & Lomb 10 X 24 Legacy

Ook deze heeft een vergroting van 10x maar is wat robuuster uitgevoerd dan de compact. De instelaf-

stand is 2,20 m, en dat met een vergroting van 10x!

Gewicht 380 gram
Bestelnr. 0499
Prijs € 334,56

Bausch & Lomb 9 X 25 Waterproof

Een lichte kijker, die door stikstofvulling water- en mistdicht is. Het beslaan van de glazen is verleden tijd! Door de zeer dichtbij scherpstelling een uitstekende vlinderkijker. Instelafstand 1,70 m.
Gewicht 227 gram
Bestelnr. 0500
Prijs € 430,18

Diversen

Vlinderzoekkaart

Deze kaart toont in één oogopslag de 20 algemene vlinders.
Bestelnr. 0006.
Prijs € 0,80.

Voor donateurs € 0,70.

Bij minimaal 20 stuks korting.

Een libellen- of rupsen-zoekkaart kunt u kopen bij Stichting Veldwerk NL, Het Woldhuis 11, 7325 WN Apeldoorn, tel. 055 3667199.

Spreekbeurtpakket

Met een boekje over vlinders, zoekkaart en plaatjes van vlinders.
Bestelnr. 0301. Prijs € 3,40 incl. adm. & portokosten.

CD-rom Tuin(d)ieren

Deze praktische CD-rom staat boordevol informatie over de dieren in uw tuin. Door middel van veel informatie, foto's, illustraties en geluiden leert u bijna 300 algemene tuindieren kennen. En met behulp van de tuinideeën kunt u uw tuin nog aantrekkelijker maken voor bijvoorbeeld de zwarte roodstaart, het oranjepijpje of de blauwe glazenmaker. Ontdek zelf de rijkdom aan vogels, vlinders en andere dieren in uw tuin met Tuin(d)ieren. De CD-rom is voor € 36,08 (donateursprijs € 31,54) verkrijgbaar bij De Vlinderstichting. De prijs is inclusief verzendkosten. Bestelnummer: 0606.